АКІМОВА Аліна Олександрівна,
здобувач (другого) магістерського рівня вищої освіти
факультету іноземної філології,
Харківський національний педагогічний
університет ім. Г.С. Сковороди
(м.Харків, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ЖУКОВА Катерина Євгенівна

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ ПІД ВПЛИВОМ ТРАДИЦІЙНОЇ СИМВОЛІКИ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Емоційно забарвлена лексика в китайській мові становить складну та багатогранну систему, що відображає особливості національного світосприйняття та культурних традицій. Виділяють кілька основних видів емоційно забарвленої лексики, зокрема слова з прямою емоційною номінацією, конотативні лексеми, фразеологізми, кольоропозначення, звуконаслідування та контекстуально забарвлені слова (Ma, 2018; Xu, Meng, Wang, 2010; Li, 2018).

Емоційне забарвлення лексики в китайській мові нерозривно пов'язане з традиційною символікою, що формувалася впродовж століть під впливом філософських, релігійних і культурних чинників. Зокрема, у праці Лі Сяофань *«Making classical Chinese literature contemporary: Translation'between centre and absence»* аналізується вплив традиційної символіки на емоційно забарвлену лексику та її переклад. Авторка досліджує, як певні образи, такі як лотос, місяць чи вирази на зразок *«红颜薄命»* (hóng yán bó mìng – «червоне обличчя, коротка доля»), передають емоційні відтінки в літературі (Li, 2018, p. 42) . Китайська мова рясніє метафорами, алегоріями та символічними образами, які не лише збагачують художню виразність тексту, а й допомагають передати глибокі емоційні відтінки.

У творчості Ван Ань-ї емоційно забарвлена лексика, що несе відбиток традиційної символіки і відіграє значну роль. Її твори насичені образами та символами, які відображають культурні особливості китайського світогляду.

У новелах Ван Ань-ї знаходимо численні приклади використання емоційно забарвленої лексики, зокрема такої що несе традиційне сприйняття кольору, для створення емоційного ефекту. Так використання червоного кольору (红色) в її творах символізує пристрасть «Червоні квіти розцвітають у саду, але їхня краса є тільки в снах» — "红色的花朵在庭院里盛开，但它们的美丽只能在梦中找到"。 Тут червоний колір квітів символізує не лише емоційне збудження або бажання, а й те, що це бажання так і не може бути реалізоване в реальному житті.

Також письменниця активно використовує символіку квітів, зокрема лотоса (莲花), який у китайській культурі асоціюється з чистотою та духовним відродженням. «Хоча лотос виростає в болоті, він все одно є найкрасивішою квіткою» —

“莲花虽然在泥淖中生长，却依然是最美的花”. Рослина в цьому прикладі виступає як символ боротьби і перемоги над труднощами та одночасно передає очищення або духовне відродження навіть в умовах страждання.

Ван Ань-ї часто використовує образ неба (**天空**) як символ духовного світу для розкриття почуттів персонажів. «Небо було покрите чорними хмарами, ніби її тривога панувала всюди».— "**天空中**乌云密布，仿佛她心中的忧虑无处不在”。 Хмари на небі в цьому прикладі символізують психологічний стан персонажа, його занепокоєння, що затуляє світло та радощі життя.

Вода для авторки символізує емоції, які непомітно заповнюють внутрішній світ людини. Річка, що невпинно рухається, вказує на невідворотність часу та емоцій. Використання образу води (**水**）зустрічаємо в «Любов у маленькому місті»: «Річка тихо текла, як її невимовний смуток, що невидимою рікою заповнює її серце».— "**河水悄悄地流淌，像是她心中那份无法言**说的悲伤”。

Ван Ані-ї також використовує символи чисел у своїх новелах. Число 4 (**四**）в китайській культурі — символ смерті та обмеженості. «Її світ ставав усе вужчим, і кожен день здавався таким, ніби вона блукала між чотирма стінами».— "**她的世界**变得越来越狭窄，每一天都像是在四堵墙之间徘徊”。 В цьому прикладі число 4 символізує обмеження, замкнутість і відчуття безвиході, що підкреслює психологічний стан героїні, яка відчуває себе обмеженою і замкненою у своїх обставинах.

У творах Ван Ань-ї символи часто багатозначні і відображають внутрішній стан персонажів, їхній психологічний і емоційний розвиток. Вони дозволяють глибше зрозуміти внутрішні конфлікти і подальшу долю героїв.

Таким чином, на матеріалі творів сучасної письменниці Ван Ань-ї, спостерігаємо, що традиційна символіка має значний вплив на формування емоційно забарвленої лексики. Вона відображає культурні особливості китайського менталітету і допомагає передавати глибину переживань, що сприяє створенню яскравих художніх образів.

Список літератури:

1. Ван Ань-ї. (2009). Новели: з кит. переклала Н. Кірносова. Всесвіт. № 7/8. С. 3–55.
2. Ма Гофань. (2023). Короткий нарис про чен’юї. С. 1-129.
3. LI, Xiaofan Amy.(2018). Making classical Chinese literature contemporary: Translation'between centre and absence'. 42 p.
4. Ge Xu, Xinfan Meng, Houfeng Wang. (2010). Build Chinese Emotion Lexicons Using A Graph-based Algorithm and Multiple Resources. 1214-1215 p.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра іноземної філології і перекладу

СВІТ МОВ І МОВИ СВІТУ

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції

17 квітня 2025 року

м. Київ

The Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Foreign Philology and Translation

WORLD OF LANGUAGES AND LANGUAGES OF THE WORLD

PROCEEDINGS
of the
VII International scientific-practical student conference

April 17, 2025

Kyiv

УДК 811(08)

Світ мов і мови світу: зб. матеріалів VII Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 17 квітня 2025 р. Київ, 2025. 263 с.

Збірник укладено за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Світ мов і мови світу», що її провела кафедра іноземної філології і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.
Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the VII International scientific-practical student conference «World of languages and languages of the world» held by the Department of Romance and Germanic Languages and Translation of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.
For scientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:
Савицька І. М., канд. філос. наук, доц. (голова); Амеліна С. М., д-р пед. наук, проф; Харченко С. В., д-р філол. наук, проф.; Тепла О. М., канд. пед. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 10 від 16. 04. 2025

Тези подано в авторській редакції.
Автори тез відповідають за автентичність, достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, покликання на них.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025

.